

Seat No. : _____

JB-120

January-2021

B.A., Sem.-V

CC-304 : Economics

(The History of Economic Thought)

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : જમણી બાજુએ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ – I

ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

1. વાણિજ્યવાદ એટલે શું ? વાણિજ્યવાદ ઉદ્ભવવાનાં કારણોની ચર્ચા કરો. 14
2. એડમ સ્મિથની વિચારધારામાં શ્રમવિભાજનને અપાયેલા સ્થાનની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 14
3. પ્રો. એડમ સ્મિથે આપેલો મૂલ્યનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 14
4. પ્રો. એડમ સ્મિથનાં વહેંચણીના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 14
5. રોબર્ટ માલ્થસનાં વસ્તીના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 14
6. પ્રો. ડેવિડ રિકાર્ડોના વહેંચણીના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 14
7. ફ્રેડરિક લિસ્ટનો સંરક્ષણ અંગેનો ખ્યાલ સમજાવો. 14
8. કાર્લ માર્ક્સના શેષ-મૂલ્યના સિદ્ધાંતની સમજૂતી આપો. 14

વિભાગ – II

9. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (ગમે તે ચાર)

8

- (1) પ્રો. એડમ સ્મિથે પોતાનું પુસ્તક “વેલ્થ ઓફ નેશન” કયા વર્ષમાં પ્રસિદ્ધ કર્યું હતું? (1776, 1778)
- (2) ઈંગ્લેન્ડમાં “બેંક ઓફ ઈંગ્લેન્ડ” ની સ્થાપના _____ વર્ષમાં થઈ હતી. (1640, 1664)
- (3) એડમ સ્મિથને અર્થશાસ્ત્રનાં પિતા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. (સાયું, ખોટું)
- (4) એડમ સ્મિથે વેતનનાં _____ સિદ્ધાંતો રજૂ કર્યા હતા. (બે, ત્રણ)
- (5) “પ્રિન્સિપલ્સ ઓફ પોલીટીકલ ઇકોનોમી” પુસ્તક પ્રો. માલ્થુસે _____ વર્ષમાં પ્રસિદ્ધ કર્યું હતું. (1810, 1820)
- (6) પ્રો. રિકાર્ડોએ વહેંચણીનાં _____ સિદ્ધાંતો રજૂ કર્યા હતા. (ત્રણ, ચાર)
- (7) ફ્રેડરિક લિસ્ટનાં મતે ખેતીક્ષેત્રને સંરક્ષણ આપવું જોઈએ. (સાયું, ખોટું)
- (8) “બાળઉદ્યોગો એટલે વિકાસની દૃષ્ટિએ બાળ અવસ્થાના ઉદ્યોગો”. (સાયું, ખોટું)

Seat No. : _____

JB-120

January-2021

B.A., Sem.-V

CC-304 : Economics

(The History of Economic Thought)

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions : Figure on the right side indicate marks.

Section – I

Answer any **three** of the following questions :

1. What is Mercantilism ? Discuss the causes of rise of Mercantilism. 14
2. Evaluate the place of division of labour in the thought of Prof. Adam Smith. 14
3. Explain the “Theory of Value” given by Prof. Adam Smith. 14
4. Critically discuss “The Principle of Distribution” given by Prof. Adam Smith. 14
5. Critically discuss “The Theory of Population” given by Robert Malthus. 14
6. Critically discuss “The Theory of Distribution” given by Prof. David Ricardo. 14
7. Explain the concept of “Trade Protection Theory” given by Prof. Fredrich List. 14
8. Explain the theory of “Surplus-Value” of Karl Marx. 14

Section – II

9. Choose the right answer : (Any **Four**)

8

- (1) In which year Prof. Adam Smith published his book “Wealth of Nations” ?
(1776, 1778)
  - (2) The “Bank of England” was established in England in the year _____.
(1640, 1664)
  - (3) Adam Smith was known as a father of Economics. (True, False)
  - (4) Adam Smith presented _____ principles of wages. (two, three)
  - (5) Prof. Marshall has published his book “Principles of Political Economy” in the year _____.
(1810, 1820)
  - (6) Prof. Ricardo had given _____ principles of distribution. (three, four)
  - (7) According to Fredrich List the agricultural sector should be protected. (True, False)
  - (8) Infant Industries means they are in the primary stage of growth. (True, False)
-

Seat No. : _____

JB-120

January-2021

B.A., Sem.-V

**CC-304(EA) : Economics
(Managerial Economics-I)
(Old Course)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

1. સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર એટલે શું ? સંચાલનમાં સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રીનો ફાળો ચર્ચો. 14
2. સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. 14
3. માંગની આગાહીની ગ્રાહકોના સર્વેક્ષણની પદ્ધતિ તથા વલણ પ્રક્ષેપણની પદ્ધતિ સમજાવો અને તેમના લાભ તથા ગેરલાભ જણાવો. 14
4. માંગ વિધેયનો ખ્યાલ સમજાવો તથા માંગને અસર કરતાં વિવિધ પરિબલો ચર્ચો. 14
5. ખર્ચ વત્તાની કિંમત નીતિ ઉદાહરણ સહિત સમજાવી, તેની ઉપયોગિતા અને મર્યાદાઓ ચર્ચો. 14
6. ઊંચી પ્રારંભિક કિંમત નીતિ અને નીચી પ્રારંભિક કિંમત નીતિ સમજાવો. 14
7. વ્યક્તિગત માલિકીની પેઢી અને સંયુક્ત મૂડી કંપનીની સમજૂતી આપી, તે બંનેના લાભ અને ગેરલાભ ચર્ચો. 14
8. ધંધાકીય પેઢીનાં ઉદ્દેશોના સંદર્ભમાં પ્રો. બોમલનો મહત્તમ વેચાણ આવકનું મોડેલ સમજાવો. 14

વિભાગ – II

9. નીચેના MCQs માંથી કોઈપણ ચાર MCQs ના જવાબ આપો :

8

- (1) જોયલ ડીન દ્વારા લખેલ પુસ્તક 'Managerial Economics' કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થયું હતું ?
(a) 1941 (b) 1951
(c) 1961 (d) 1971
- (2) સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રના અભ્યાસનું એકમ એક _____ છે.
(a) ગ્રાહક (b) પેઢી
(c) ઉદ્યોગ (d) એકેય નહિ
- (3) માંગની આગાહીની પરિસ્થિતિ નિર્દેશકોની પદ્ધતિમાં સામાન્ય રીતે કેટલા પ્રકારની સમય શ્રેણીઓ તૈયાર કરવામાં આવે છે ?
(a) 2 (b) 3
(c) 4 (d) 5
- (4) માંગની આગાહી _____ દેશોમાં વધુ મહત્ત્વની છે.
(a) વિકાસશીલ (b) વિકસિત
(c) અલ્પવિકસિત (d) ગરીબ
- (5) વસ્તુના જીવનકાળના ચક્રમાં પરિપક્વતાના તબક્કા પછી કયો તબક્કો આવે છે ?
(a) વૃદ્ધિ (b) સંતૃપ્તિ
(c) પડતી (d) એકપણ નહિ
- (6) જવાબદારીની દૃષ્ટિએ ભાગીદારીના કેટલા પ્રકાર છે ?
(a) 2 (b) 3
(c) 4 (d) 5
- (7) ધંધાકીય પેઢીના ઉદ્દેશોના સંદર્ભમાં તુષ્ટિગુણ મહત્તમીકરણનું મોડેલ કયા અર્થશાસ્ત્રીએ વિકસાવ્યું છે ?
(a) વિલિયમસન (b) હોલ અને હિય
(c) હરબર્ટ સાયમન (d) સીયર્ટ અને માર્ચ
- (8) નીચે દર્શાવેલ વહેંચણીના સિદ્ધાંતોમાંથી સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર માત્ર _____ ના સિદ્ધાંતનો જ સમાવેશ કરે છે.
(a) નફો (b) ભાડું
(c) વેતન (d) વ્યાજ

Seat No. : _____

JB-120

January-2021

B.A., Sem.-V

**CC-304(EA) : Economics
(Managerial Economics-I)
(Old Course)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Section – I

From the following questions write the answers of any **three** questions :

1. What is Managerial Economics ? Discuss the role of a managerial economist in the management. **14**
2. Explain the nature and scope of managerial economics. **14**
3. Explain consumers' survey method and trend projection method of demand forecasting and give their advantages and disadvantages. **14**
4. Explain the concept of demand function and discuss various factors affecting demand. **14**
5. Explain the cost-plus pricing policy with illustration and discuss its usefulness and limitations. **14**
6. Explain skimming price policy and low penetration price policy. **14**
7. Explain sole proprietorship firm and joint stock company and discuss the advantages and disadvantages of both of them. **14**
8. In context of business firm's objectives, explain the model of sales revenue maximising given by Prof. Baumal. **14**

Section – II

9. From the following MCQs, give the answer of any **four** MCQs. **8**
- (1) In which year the book ‘Managerial Economics’ written by Joel Dean was published ?
- (a) 1941 (b) 1951
(c) 1961 (d) 1971
- (2) The unit of study of managerial economics is a _____.
- (a) consumer (b) firm
(c) industry (d) None of these
- (3) How many time series are generally prepared in barometric indicators method of demand forecasting ?
- (a) 2 (b) 3
(c) 4 (d) 5
- (4) Demand forecasting is more important in _____ countries.
- (a) developing (b) developed
(c) underdeveloped (d) poor
- (5) Which stage comes after the stage of maturity in the life cycle of a product ?
- (a) Growth (b) Saturation
(c) Decline (d) None of these
- (6) How many types of partnership are there on the basis of the liability ?
- (a) 2 (b) 3
(c) 4 (d) 5
- (7) Who has developed the model of utility maximisation in context of business firm’s objectives ?
- (a) Williamson (b) Hall and Hitch
(c) Herbert Simon (d) Cyert and March
- (8) Among the following theories of distribution, managerial economics includes the theory of _____ only.
- (a) profit (b) rent
(c) wages (d) interest
-

Seat No. : _____

JB-120

January-2021

B.A., Sem.-V

CC-304 : Economics

(Co-operation)

(Old Course)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : જમણી બાજુએ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નનાં ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ – I

ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

1. સહકારનો અર્થ આપી, તેનાં સિદ્ધાંતોનું મહત્ત્વ જણાવો. 14
2. સહકારની ફિલસૂફીની ચર્ચા કરો. 14
3. પ્રાથમિક સહકારી ખેલ-વિષયક ધિરાણમંડળીઓના ઉદ્દેશો અને કાર્યો જણાવો. 14
4. સહકાર અને મૂડીવાદ વચ્ચે સામ્યતા અને તફાવતનાં મુદ્દા ચર્ચો. 14
5. દૂધ-ઉત્પાદકોની સહકારી મંડળીઓમાં ઉદ્દેશો અને કામગીરી જણાવો. 14
6. ગ્રાહક સહકારી મંડળીઓમાં ઉદ્દેશો અને કાર્યો જણાવો. 14
7. ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિના વિકાસમાં રાજ્ય સહકારી બેંકોના ઉદ્દેશો અને કાર્યો જણાવો. 14
8. સહકારી પ્રવૃત્તિની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ ચર્ચો. 14

વિભાગ - II

9. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (ગમે તે ચાર)

8

- (1) વિશ્વનાં _____ દેશમાં સૌપ્રથમ સહકારી પ્રવૃત્તિની શરૂઆત થઈ હતી. (બ્રિટન, ડેનમાર્ક)
- (2) સહકાર એ સ્વૈચ્છિક સંગઠન છે. (સાયું, ખોટું)
- (3) ભારતમાં સહકારી સંસ્થાનું માળખું કેટલા સ્તરનું છે ? (ત્રણ, ચાર)
- (4) સહકાર અને મૂડીવાદનો ઉદ્ભવ સમાન છે. (સાયું, ખોટું)
- (5) દુનિયામાં સહકારી ડેરી-ઉદ્યોગના ક્ષેત્રે _____ દેશનું નામ મોખરે છે. (જાપાન, ડેનમાર્ક)
- (6) ભારતમાં અમુલ ડેરી ગુજરાતના કયા શહેરમાં આવેલી છે ? (અમદાવાદ, આણંદ)
- (7) સહકારી મંડળીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ મંડળીના સભ્યોને નીચા દરે ધિરાણ આપવું તે છે. (સાયું, ખોટું)
- (8) કઈ બેંક બિન ખેતી-વિષયક ધિરાણમંડળી તરીકે ઓળખાય છે ?
(નાગરિક સહકારી બેંક, રાજ્ય સહકારી બેંક)

Seat No. : _____

JB-120

January-2021

B.A., Sem.-V

**CC-304 : Economics
(Co-operation)
(Old Course)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instruction : Figure on right side indicate marks.

Section – I

Answer any **three** of the following questions :

1. Give the meaning of co-operation and discuss the importance of the principles of co-operation. 14
2. Discuss the philosophy of co-operation. 14
3. Describe the objectives and functions of Primary Agricultural Co-operative Credit Society. 14
4. Discuss similarity and differences between co-operation and capitalism. 14
5. Describe the objectives and working of milk-producers co-operative societies. 14
6. Describe the objectives and working of consumer co-operative societies. 14
7. Describe the objectives and functions of state co-operative banks in the development of co-operation in India. 14
8. Discuss achievements and limitations of co-operative movements. 14

Section – II

9. Choose the right answer. (Any **Four**) **8**
- (1) In _____ country of the world, the co-operative activity started for the first time. (Britain, Denmark)
  - (2) Co-operation is a voluntary organisation. (True, False)
  - (3) How many levels are there in the structure of co-operative institution in India ? (Three, Four)
  - (4) The origins of co-operation and capitalism are same. (True, False)
  - (5) The name of _____ country tops the (field of) co-operative dairy industry. (Japan, Denmark)
  - (6) Where is Amul Dairy situated in India's Gujarat ? (Ahmedabad, Anand)
  - (7) The aim of co-operative society is to give credit to its society's members on low rate. (True, False)
  - (8) Which bank is known as non-agricultural credit society ? (Urban co-operative banks, State co-operative bank)
-

Seat No. : _____

JB-120

January-2021

B.A., Sem.-V

**CC-304 : Economics
(Agricultural Economics)
(Old Course)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

કોઈપણ ત્રણ લખો :

1. કૃષિ અર્થશાસ્ત્રનો અર્થ, સ્વરૂપ અને વિકાસની ચર્ચા કરો. 14
2. ભારતના આર્થિક વિકાસમાં કૃષિક્ષેત્રની ભૂમિકા વર્ણવો. 14
3. કૃષિક્ષેત્રની માંગને અસર કરતાં પરિબલો જણાવો. 14
4. કૃષિક્ષેત્રના પુરવઠાને અસર કરતાં પરિબલોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 14
5. કૃષિ ધિરાણમાં અસંગઠીત ક્ષેત્રના ફાળાની ટીકાત્મક સમીક્ષા આપો. 14
6. કૃષિ ધિરાણમાં 'નાબાર્ડ' અને 'જમીન વિકાસ બેંક'નો ફાળો ચર્ચો. 14
7. કૃષિ શ્રમનો અર્થ અને તેનાં લક્ષણો ચર્ચો. 14
8. બેરોજગારી માટેનાં કયા જવાબદાર કારણો છે ? બેરોજગારી દૂર કરવાનાં સરકારનાં પગલાંઓની સમીક્ષા કરો. 14

વિભાગ – II

9. કોઈપણ ચાર લખો :

8

- (1) _____ ક્ષેત્ર ભારતીય અર્થતંત્ર માટે કરોડરજી સમાન છે.
(a) ઉદ્યોગો (b) કૃષિ (c) સર્વિસ
- (2) ઉદારીકરણ પછી ભારતીય કૃષિક્ષેત્ર 'જીવન નિર્વાહ' ક્ષેત્ર તરીકે ઓળખાય છે. આ વાક્ય _____ છે. (સાચું, ખોટું)
- (3) કૃષિ માંગ પુરવઠાના પરિબલો _____ ની થીયરી દ્વારા સમજવામાં આવે છે.
(a) માંગ (b) પુરવઠા (c) કોબવેબ
- (4) કોબવેબ થિયરમ્ પ્રમાણે, જ્યારે કૃષિ માંગ અને પુરવઠાની મૂલ્ય સાપેક્ષતા સરખી હોય ત્યારે _____ સમતુલા પ્રાપ્ત થાય છે.
(a) સતત (b) સ્થિર (c) સતત પરિવર્તનની
- (5) કૃષિ ધિરાણની મુખ્ય સમસ્યા પુનઃપ્રાપ્તિનો છે. આ વિધાન _____ છે. (સાચું, ખોટું)
- (6) નાબાઈનું પુરું નામ આપો.
- (7) 'કૃષિ શ્રમિકો વધારે શોષિત અને ઉપેક્ષિત હોય છે.' આ વિધાન _____ છે. (સાચું, ખોટું)
- (8) 20 મુદ્દાનો કાર્યક્રમ _____ વર્ષમાં શરૂ થયો.
(a) જૂન 1970 (b) જુલાઈ 1970 (c) જુલાઈ 1975

Seat No. : _____

JB-120

January-2021

B.A., Sem.-V

**CC-304 : Economics
(Agricultural Economics)
(Old Course)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Section – I

Write answers to any **three** :

1. Discuss the meaning, nature and scope of agricultural economics. **14**
2. Explain the role of agriculture in economic development of India. **14**
3. Discuss the various factors affecting to demand of agriculture sector. **14**
4. Explain the various factors affecting to supply of agriculture sector. **14**
5. Critically examine the role of unorganised sector in agricultural finance. **14**
6. Discuss the role of NABARD & land development bank in agricultural finance. **14**
7. Give the meaning and characteristics of agricultural labour. **14**
8. What are the causes of unemployment in India ? Discuss the steps taken by government to remove it. **14**

Section – II

9. Write answers to any **Four** :

8

- (1) _____ sector is a back bone of Indian economy.
(a) Industry   (b) Agriculture   (c) Service
- (2) Indian agriculture in post-liberal period was known as subsistence sector.
(Yes or No)
- (3) The change in agriculture demand & supply is explained with _____ theory.
(a) demand   (b) supply   (c) cobweb
- (4) When the elasticity of demand and supply is equal according to Cobweb theorem, we get _____ equilibrium.
(a) continuous   (b) stable   (c) fluctuation
- (5) ‘The main problem of agriculture credit is that of recovery’ This statement is _____. (True or False)
- (6) What is the full form of ‘NABARD’ ?
- (7) ‘Agriculture labour is most marginalised and exploited’. This is a _____ statement. (True or False)
- (8) The 20 points program was launched in the year _____.
(a) June 1970   (b) July 1970   (c) July 1975